

docznych elementów proekologicznych w KPO, wpływających na jakość życia na terenach wiejskich.

Zakres i cel działania

Wsparcie finansowe miało pokryć koszty związane z demontażem i utylizacją starych, azbestowych pokryć, a także zakupem i montażem nowego, bezpiecznego materiału dachowego. Dotacja dotyczyła wyłącznie budynków wykorzystywanych do produkcji rolniczej.

Investycja została podzielona na dwa główne nabory:

- Pierwszy nabór trwał od 17 października do 15 listopada 2022 roku. Był on skierowany głównie do gospodarstw na terenach wiejskich.
- Drugi nabór odbył się od 15 grudnia 2023 roku do 12 stycznia 2024 roku. W tej edycji poszerzono możliwość ubiegania się o pomoc także na budynki położone w gminach miejskich.

Zainteresowanie i warunki

Program spotkał się z masowym odzewem ze strony rolników. Tylko w pierwszym naborze złożono aż 45 422 wnioski. Duże zainteresowanie utrzymywało się również w drugiej turze, gdzie złożono ponad 23,5 tys. wniosków.

Finansowanie odbywało się poprzez metodę kosztów uproszczonych, co znacznie ułatwiło rozliczenia. Rolnicy otrzymywali dotację w wysokości 40 zł za każdy wymieniony metr kwadratowy pokrycia. Maksymalnie można było uzyskać wsparcie na wymianę do 500 m² dachu, co przekładało się na kwotę do 20 000 zł na jednego beneficjenta. To działanie miało kluczowe znaczenie dla przyspieszenia procesu usuwania azbestu z polskiej wsi.

źródła: ARiMR, MRiRW

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

z siedzibą w Olsztynie

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn

tel. 89 535 76 84

e-mail: sekretariat@w-modr.pl

www.wmodr.pl

ADRESY ZESPOŁÓW DORADCÓW

- **BARTOSZYCE**, ul. Kętrzyńska 45A, tel. 89 762 22 05
- **BRANIEWO**, ul. Kościuszki 118, tel. 665 870 017
- **DZIAŁDOWO**, ul. Polna 6/20, tel. 23 696 19 75
- **ELBLĄG**, ul. Nowodworska 10B, tel. 55 235 32 36
- **Pasłęk**, ul. Bankowa 25, tel. 55 248 55 04
- **ELK**, ul. Zamkowa 8, tel. 87 621 69 67
- **GIŻYCKO**, ul. Przemysłowa 2, tel. 665 910 641
- **GOŁDAP**, ul. Wolności 20, tel. 87 615 19 57
- **IŁAWA**, ul. Lubawska 3, tel. 89 649 37 73
- **Lubawa**, ul. Towarowa 5, tel. 665 880 204
- **KĘTRZYN**, ul. Powstańców Warszawy 1, budynek Spółem, tel. 89 751 30 93
- **LIDZBARK WARMIŃSKI**, ul. Krasickiego 1, tel. 89 767 23 10
- **MRAĞOWO**, ul. Bohaterów Warszawy 7A/2, tel. 665 960 423
- **NOWE MIASTO LUBAWSKIE**, ul. Kazimierza Wielkiego 5, tel. 665 690 332
- **NIDZICA**, ul. Słowackiego 17, tel. 665 960 367
- **OLECKO**, al. Zwycięstwa 10, tel. 665 910 617
- **OLSZTYN**, Jonkowo, plac 650-lecia Jonkowa 1, tel. 665 880 708
- **OSTRÓDA**, Grabin 17, tel. 665 990 519
- **Morąg**, ul. Dworcowa 13, tel. 89 757 47 61
- **PISZ**, ul. Warszawska 5, tel. 87 423 20 33
- **SZCZYTNO**, ul. Józefa Narońskiego 2, tel. 665 892 933
- **WĘGORZEWO**, pl. Wolności 1B, tel. 87 427 12 21

WARMIŃSKO-MAZURSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
z siedzibą w Olsztynie

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY I ZWIĘKSZANIA ODPORNOŚCI

RADOSŁAW SKUDLARZ

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to program, który ma na celu wsparcie polskiej gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz zwiększenie jej odporności na przyszłe wstrząsy. Środki na KPO pochodzą z europejskiego instrumentu o nazwie Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF), który jest częścią Planu Odbudowy dla Europy (Next Generation EU).

Główne cele KPO:

- Odbudowa gospodarki i jej potencjału rozwojowego po pandemii.
- Wzmocnienie odporności społeczno-gospodarczej Polski.
- Realizacja ambitnych reform i inwestycji w różnych sektorach gospodarki, takich jak:
- Zielona energia i zmniejszenie energochłonności (np. program Czyste Powietrze, inwestycje w technologie wodorowe).
- Transformacja cyfrowa.
- Poprawa jakości opieki zdrowotnej.
- Zielona, inteligentna mobilność (np. inwestycje w transport).
- Wsparcie dla przedsiębiorców (szczególnie sektora MŚP).

Program ten, obejmujący reformy i inwestycje, ma być realizowany do 31 sierpnia 2026 roku.

Krajowy Plan Odbudowy (KPO) zapewnia znaczące wsparcie dla polskiego rolnictwa, gospodarki żywnościowej i obszarów wiejskich. Środki z KPO są przeznaczane głównie na inwestycje, które mają na celu:

- Transformację cyfrową i technologiczną („Rolnictwo 4.0”)
- Poprawę efektywności energetycznej i OZE
- Wzmacnianie łańcucha dostaw i przetwórstwa rolno-spożywczego
- Poprawę zrównoważonej gospodarki wodnej i środowiska

Najważniejsze obszary wsparcia z KPO dla rolnictwa i obszarów wiejskich:

1. WPARCIE W ZAKRESIE ROLNICTWA 4.0

Wsparcie było ukierunkowane na cyfryzację i unowocześnienie polskich gospodarstw rolnych. Całe przedsięwzięcie miało na celu wdrożenie innowacyjnych systemów teleinformatycznych i rozwiązań cyfrowych, które miały poprawić efek-

tywność procesów produkcyjnych i wprowadzenia produktów rolnych do obrotu.

Cel i zakres inwestycji

Głównym założeniem było przedstawienie rolnictwa na model precyzyjny. Środki z KPO mogły zostać przeznaczone na:

- Zakup i instalację maszyn, sprzętu oraz oprogramowania komputerowego wykorzystującego technologie cyfrowe.
- Nabycie systemów zarządzania gospodarstwem, w tym dronów rozpoznawczych i wykonawczych.
- Inwestycje w specjalistyczne roboty, sensory i czujniki do monitorowania parametrów produkcji.
- Wsparcie to było skierowane do rolników, czyli osób fizycznych prowadzących działalność rolniczą.

Terminy i zainteresowanie rolników

Pierwszy i dotychczas jedyny nabór wniosków w ramach Rolnictwa 4.0 odbył się w dniach 15-17 listopada 2023 roku. Zapotrzebowanie na środki z tego naboru przekroczyło 150% dostępnego limitu. Ostatecznie, ze względu na duże zainteresowanie i strategiczny cel inwestycji, budżet na to działanie został zwiększony, co umożliwiło objęcie wsparciem blisko 10 tysięcy rolników, których wnioski zostały ocenione pozytywnie.

Warunki dofinansowania

Maksymalna kwota wsparcia, jaką rolnik mógł otrzymać na jedno przedsięwzięcie, wynosiła 200 000 zł. Intensywność pomocy kształtowała się następująco:

- Do 80% kosztów kwalifikowalnych dla młodych rolników oraz dla rolników prowadzących produkcję ekologiczną.
- Do 65% kosztów kwalifikowalnych dla pozostałych wnioskodawców.

Inwestycje w ramach Rolnictwa 4.0 miały zatem charakter przełomowy, umożliwiając polskiemu gospodarstwu znaczący skok technologiczny w kierunku rolnictwa precyzyjnego i zrównoważonego.

2. WSPARCIE INFRASTRUKTURY MAGAZYNOWANIA

Inwestycje w infrastrukturę magazynowania, powszechnie znane jako dotacje na silosy, stanowiły kluczowy element Krajowego Planu Odbudowy, który miał na celu zwiększenie odporności gospodarstw rolnych na kryzysy. Ta pomoc była bezpośrednią odpowiedzią na niestabilność rynków i problemy logistyczne związane z magazynowaniem płodów rolnych, zwłaszcza po wybuchu wojny w Ukrainie.

Cel i realizacja dotacji

Środki z KPO przeznaczono na zakup, montaż i wyposażenie nowych silosów do magazynowania produktów rolnych, głównie ziarna. Możliwość dłuższego i bezpieczniejszego przechowywania plonów na terenie gospodarstwa miała umożliwić rolnikom lepsze zarządzanie sprzedażą i uniezależnienie się od konieczności szybkiego zbytu po żniwach.

Nabór wniosków odbył się w 2023 roku i trwał od 5 czerwca do 5 lipca. Był to jednorazowy nabór, który cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem w środowisku rolniczym. Wnioski, podobnie jak w innych działaniach KPO, przyjmowała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

Warunki finansowe

Rolnicy mogli uzyskać wsparcie w wysokości do 60 000 zł (dla młodego rolnika) lub do 50 000 zł (dla pozostałych wnioskodawców). Intensywność pomocy osiągała maksymalnie 60% lub 50% kosztów kwalifikowalnych, odpowiednio dla tych grup. Ze względu na złożoność inwestycji i wyzwania proceduralne, pierwotny termin na realizację inwestycji został przedłużony do 31 października 2025 roku, aby beneficjenci mieli wystarczająco dużo czasu na zakup i montaż silosów.

3. WYMIANA POKRYĆ DACHOWYCH Z AZBESTU

Działanie to koncentrowało się na eliminacji materiałów szkodliwych dla zdrowia i środowiska. Wymiana pokryć dachowych z azbestu (eternitu) była jednym z najbardziej bezpośrednich i wi-

**KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY**